Quelle: https://manuscripta.at/?ID=8454
Copyright: Salzburg, Universitätsbibliothek

cum occideritque virum aut mulierem, et bos la-
pidibus obruetur et dominum illius occident.
Huic enim per prophetam dicitur: Si non annuntiaveris i-
mpio iniquitatem suam, sanguinem eius de manu tua re-
quiram. Multum igitur ab episcopis est providendum ne
in eius parochia aliqua heresis predicetur. Quod
si pretium ei fuerit impositum dabit pro anima sua
quicquid fuerit postulatus. Pretium enim episcopo im-
ponitur quando ei de negligentia quam in subiec-
tis habet penitentia iniungitur. Unde et quicquid postu-
latus fuerit pro anima sua dare iubetur. quia non
aliter valet penitentia. nisi penitens se totum illius
arbitrio qui sibi dat penitentiam tradat. Filium
quoque aut filiam si cornu percusserit simi-
li sententie subiacebit. Unde manifestum est
quia quantum ad tutelam fidei eandem curam de
omnibus sibi subiectis quam de propriis filiis prelatum
habere oportet. Si servum ancillamque invaserit
triginta siclos argenti dabit domino. Servum enim
hoc in loco gentiles et ceteros alterius religio-
nis homines intelligimus qui quamvis inter dei servos
non tamen inter dei filios computatur. Soli enim illi
filii sunt de quibus dicitur. Quotquot autem rece-
perunt eum dedit eis potestatem filios dei fieri.
Per triginta vero siclos decalogi scientiam tripli-
catam accipimus. Dat igitur dominus bovis triginta si-
clos argenti pro servi vel ancille redemptione.
quando episcopus totam legis plenitudinem ad trinitatis
fidem convertit. ut eos quos pravus bos vulne-
ravit ipse rationabili medicina ungendo sa-
net.

Si quis aperuerit cisternam et foderit et
non operuerit eam ceciderit que bos vel a-
sinus in eam. dominus cisterne reddet pretium iumen-
torum. Quod autem mortuum est ipsius erit. Quis
enim per hunc aliud significari videtur nisi ille qui
inveterato odio fratri suo insidiatur et in
odio perseverans tamdiu insidiarum foveam
aptam tenet, donec proximum suum in ea capi-
at et occidat. Qui quoniam pravam voluntatem
ad effectum usque perduxit iumentorum pretium
reddet. quoniam vel dura penitentia peccatum solvet
vel ipse pro eo occidetur. Unde et subditur.
Quod autem mortuum est ipsius erit. quia
quasi ad collum eius pendens ut dici solet mors
illius sibi et non alii imputabitur. Ille quoque
cisternam fodit et aperit qui de profundis
fidei questionibus coram simplicibus dispu-
tat. Qui nisi cisternam operuerit videlicet
vel a tali disputatione subito cessando vel
in tantum auditoribus satisfaciens ut omnia
plana et nichil ibi profundum esse videatur.
quicquid illic errans perierit. dominus cisterne per-
solvet.

Si bos alienus bovem alterius vulnera-
verit et ille mortuus fuerit vendent
bovem vivum et divident pretium. cadaver autem
mortui inter se dispertient. Si inquit bos
meus bovem tuum vulneraverit idest si aliquis
de populo meo heretice pravitatis veneno in-
fectus vulneraverit et seducendo occiderit
aliquem de populo tuo: vendamus bovem vivum et
dividamus pretium. idest condemnemus et tradamus he-
reticum hominem sathane eterne morti eum dampne-
mus. Pretium autem eius dampnationis et retribu-
tionem a domino suscipientes pariter dividamus.
Ut qui pares sumus in eius dampnatione pares si-
mus in ea quam pro ipso suscipiemus retributione.
Cadaver vero mortuum inter nos dividamus quia
ambo peccavimus ambo negligentes fuimus. ambo
de bovis cadavere et peccato partem habemus.
Nam et ego meum et tu tuum diligentius custodire
debuisti. Si autem sciebat quod bos cornupeta
esset ab heri et nudiustertius et non custodivit
eum dominus suus reddet bovem et cadaver integrum
accipiet. Quoniam si et episcopus illum hominem de plebe
sua heretica dogmata predicare prius cognove-
rat eumque non redarguit neque ab ea perversitate com-
pescuit reddet bovem pro bove. quia pro anima il-
lius qui seducitur et decipitur fuerat erit anima eius.
Unde et subditur. Et cadaver integrum accipiet
quia totum peccatum mortis illius in episcopum re-
dundabit.

Si quis furatus fuerit ovem aut bovem et
occiderit vel vendiderit. quinque boves
pro uno bove restituet et quatuor oves pro
una ove. Nam quia boves maiorem prestant
utilitatem quam oves. merito quantum ad litteram maio-
ri pena digni sunt. Quamvis alii converso mo-
do hoc capitulum legere velint. Sicut enim per bo-
ves sacerdotes. ita per oves ceterarum hominum mul-
titudinem intelligimus. Nam et secundum canones
maiori pene addicitur qui sacerdotem occidit vel
ei iniuriam facit. quam ille qui ceteris hominibus vel
iniuriam vel mortem infert. Ovem enim et bovem
furari occidi et vendere est qualicumque occa-
sione christianum hominem a christi fide et a deo separa-
re. Sed quid per quinque boves nisi quinque cor-
poris sensus? Quid vero per quatuor oves nisi
quatuor corporis elementa? Idem igitur et per boves.